

Contextnota herstructurering 'oranje' bedrijven, Programmatische Aanpak Stikstof: maatregel vergoeding voor bedrijfsreconversie met investering

Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard

PB L 193 van 1.7.2014, blz. 1–75

Artikel 14 Steun voor met de primaire landbouwproductie verband houdende investeringen in materiële activa of immateriële activa op landbouwbedrijven.

Datum: 22/06/2017

Onderwerp: Contextnota herstructurering 'oranje' bedrijven, Programmatische Aanpak Stikstof

Auteur: Geert Rogiers

Telefoon: 02 5437314

Entiteit: Vlaamse Landmaatschappij

Afdeling: Projectrealisatie

E-mail: geert.rogiers@vlm.be

Context

De Habitat- en de Vogelrichtlijn bepalen dat elke Europese lidstaat de noodzakelijke maatregelen moet nemen om de beschermde soorten en habitats op zijn grondgebied duurzaam in stand te houden. In uitvoering van deze richtlijnen zijn aanwijzingsbesluiten opgemaakt met "instandhoudingsdoelen" die zijn opgenomen in het Natura 2000-programma. De Europese regels bepalen dat activiteiten die een belangrijke negatieve impact kunnen hebben op het realiseren van de Europese natuurdoelen, geen vergunning meer kunnen krijgen, tenzij de negatieve effecten worden verminderd. Om te vermijden dat de vergunningsverlening vastloopt, werkt de Vlaamse overheid aan een Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De PAS heeft tot de doel de stikstofneerslag afkomstig van landbouw, verkeer en industrie in de volgende jaren stapsgewijs verder te verminderen. Er is een significantiekader uitgewerkt waarbij gewaarborgd wordt dat de milieudruk niet verder toeneemt en dat uitzonderlijk hoge bijdragen niet bestendig worden. De landbouwbedrijven met zeer hoge bijdrage aan ammoniak depositie binnen de Natura 2000 gebieden (meer dan 50% van de kritische depositiewaarde van de habitat) kunnen hun vergunning niet hernieuwen. Voor deze bedrijven werd reeds eerder een herstructureringsprogramma opgemaakt (steun voor investeringen in verband met de reconversie van landbouwbedrijfsgebouwen aanmelding SA.41771). De landbouwbedrijven die 5% of meer en minder dan 50% bijdragen aan de kritische depositiewaarde van een habitat (oranje bedrijven) kunnen enkel nog vergund worden als hun ammoniakemissie niet verder

toeneemt. Om dit nadeel voor de bedrijven te compenseren werd eveneens een herstructureringsprogramma opgemaakt.

Op 17 februari 2017 keurde de Vlaamse Regering de inrichtingsnota, betreffende het herstructureringsprogramma voor de groep van bedrijven die 5% of meer en minder dan 50% bijdragen aan de kritische depositiewaarde van een habitat, goed.

De inrichtingsnota geeft verdere uitvoering aan de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 over de instelling van een herstructureringsprogramma stikstofdepositie zoals beschreven in BIS-bijlage 6 bij de PAS-nota en de beslissing van 30 november 2016 betreffende de instandhoudingsdoelstellingen en de programmatische aanpak stikstof waarin de krijtlijnen van het herstructureringsprogramma voor de oranje landbouwbedrijven werden opgenomen.

Het herstructureringsprogramma voor de 'oranje' bedrijven bestaat uit vier maatregelen:

- Vergoeding voor bedrijfsverplaatsing
- Vergoeding voor bedrijfsreconversie met investering
- Vergoeding voor bedrijfsbeëindiging
- Koopplicht

Het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting en het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 bieden de nodige rechtsbasis om het herstructureringsprogramma uit te voeren.

De eerste twee maatregelen vallen onder de vrijstellingsverordening 702/2014 en worden ter kennis gegeven. Deze contextnota handelt enkel over de vergoeding voor bedrijfsreconversie met investering.

Voor de laatste twee gelden de vergoedingen volgens de reguliere wetgeving inzake onteigening ten algemene nutte. Er wordt geen aanvullende compensatie verstrekt.

Toetsing aan de verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PB L 193 van 1.7.2014, blz. 1–75)

De steunmaatregel 'reconversievergoeding voor bedrijfsreconversie met investering' voldoet aan alle in hoofdstuk I van de verordening (EU) nr. 702/2014 vastgestelde voorwaarden en aan de in hoofdstuk III, artikel 14 van dezelfde verordening vastgestelde voorwaarden (Steun voor met de primaire landbouwproductie verband houdende investeringen in materiële activa of immateriële activa op landbouwbedrijven)

- De vergoeding voor bedrijfsreconversie met investering kadert in het algemeen belang.

De Habitat- en de Vogelrichtlijn bepalen dat elke Europese lidstaat de noodzakelijke maatregelen moet nemen om de beschermde soorten en habitats op zijn grondgebied duurzaam in stand te houden. In uitvoering van deze richtlijnen zijn aanwijzingsbesluiten opgemaakt met "instandhoudingsdoelen" die zijn opgenomen in

het Natura 2000-programma. Om tegemoet te komen aan de Europese regels kunnen bedrijven met een hoge bijdrage aan de stikstofdepositie in het gebied met een beschermde habitat enkel nog een vergunning krijgen indien de stikstofdepositie niet verder stijgt. Deze bedrijven zijn belemmerd in hun uitbreiding. Door de maatregel vergoeding voor bedrijfsreconversie met investeringen kunnen landbouwbedrijven hun bedrijfsvoering verder zetten zonder dat de ammoniakemissie stijgt. Daardoor is het mogelijk om in de Natura 2000 gebieden de natuurdoelen in goede staat van instandhouding te brengen, alsook kan de landbouwuitbating duurzaam verder gezet worden.

- Enkel kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (KMO's) die actief zijn in de landbouwsector komen in aanmerking voor de steun (artikel 1, lid 1, verordening (EU) nr. 702/2014).
- Bedrijven in moeilijkheden worden uitgesloten voor de steun. (artikel 1, lid 6, verordening (EU) nr. 702/2014)
- Bedrijven waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Commissie waarin steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard, worden uitgesloten voor de steun. (artikel 1, lid 5, verordening (EU) nr. 702/2014)
- Het gemiddelde jaarlijks budget bedraagt 3.000.000 euro.
- De maximale steun per begunstigde bedraagt 500.000 euro. (artikel 4, lid 1, a) verordening (EU) nr. 702/2014)
- De investering is gericht op de verbetering van de algehele prestatie en duurzaamheid van het landbouwbedrijf, met name door de verbetering en omschakeling van de productie. De investering is eveneens gericht op de verbetering van het natuurlijke milieu. (artikel 14, lid 3, a) en b) verordening (EU) nr. 702/2014)
- De steun beperkt zich tot de investeringen die voorkomen op de lijst van de subsidiabele investeringssteun bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF), investering in emissie en immissie beperkende maatregelen of een tegemoetkoming in de kosten van de sloop van bedrijfsgebouwen. Er is geen cumulatie met VLIF steun mogelijk. De steun voldoet daardoor aan artikel 14, lid 6 , 7, 8 en 9, verordening (EU) nr. 702/2014)
- De steun moet in overeenstemming zijn met de wetgeving van de Unie en met de nationale milieubeschermingswetgeving van de betrokken lidstaat. Steun voor investeringen waarvoor krachtens Richtlijn 2011/92/EU een milieueffectbeoordeling moet worden uitgevoerd, wordt slechts toegekend op voorwaarde dat die beoordeling is uitgevoerd en de vergunning voor het betrokken investeringsproject is verleend voor de datum van de toekenning van de individuele steun. (artikel 14, lid 5, verordening (EU) nr. 702/2014)
- De steun is niet beperkt tot specifieke landbouwproducten en wordt ter beschikking gesteld van de hele sector dierlijke productie. (artikel 14, lid 10 verordening (EU) nr. 702/2014)
- De steun bedraagt maximaal 40% van het bedrag van de in aanmerking komende kosten. (artikel 14, lid 12, d), verordening (EU) nr. 702/2014)
- De steun kan met 20% worden verhoogd voor jonge landbouwers of landbouwers die zich hebben gevestigd in de periode van vijf jaar voorafgaand aan de datum van de steunaanvraag. (artikel 14, lid 13, a), verordening (EU) nr. 702/2014)